

Реферат на тему: "Оскар Уайльд"

Оскар Уайльд

Оскар Уайльд

(1854-1900)

Художник — той, хто творить прекрасне.

Оскар

Принцом Парадоксом називали англійського письменника Оскара Уайльда ще за життя. Парадоксальним є вже те, що донині в різних англійських виданнях співіснують дві дати народження Уайльда Оскара Фінгала О'Флаєрти Уїлса: 1854 та 1856 рік. І це не єдине, що залишилося таємницею для дослідників життя і творчості цієї неординарної, талановитої людини. Ще підлітком Оскар мав власний погляд на все, що його оточувало, мужньо демонстрував свою позицію, навіть якщо вона суперечила загальноновизнаній. Навчаючись у дублінському коледжі, дванадцятирічний хлопчик зневажливо ставився до улюбленої гри ровесників — футболу. У святкові дні носив високий циліндр на своїх дівочих кучерях, що також викликало непорозуміння з однокласниками.

Народжений в інтелігентній ірландській родині (батько — відомий лікар, мати — письменниця), Уайльд змалку прагнув до вишуканого стилю в усьому. "Добре зав'язана краватка — перший у житті серйозний крок", — це тільки один із численних його афоризмів, що завжди мали іронічний підтекст. Закінчивши у 1878 році Мадлен-коледж, Оскар Уайльд віддається творчості. "Найбільша праця для творчої уяви митця — створити перше самого себе, а тоді вже свою публіку", — стверджує Уайльд. Лондон наповнюється чутками про естетизм Уайльда. "Апостол естетизму", "естет" — це стало начебто його професією, визначенням його громадського статусу. Та й одягався він відповідно: оксамитовий, золотистого кольору піджак, бриджі, чорні довгі панчохи, вільну сорочку з відкладним коміром пов'язував бантом, часто мав квітку у руках, носив каштанові кучері до плечей — так не було прийнято у добродійних англійців. Навколо його естетизму завжди панувала атмосфера якогось легкого скандалу. Він начебто умисне дбав про те, щоб зробити із своєї "релігії краси" комедію. Розповідають, наприклад, що, обурений неестетичним лахміттям жебрака, якого Уайльд постійно бачив за вікном, він поїхав з цим нещасним до найкращого кравця й одягнув його за останньою модою, а потім позначив місця на новому одязі, де треба було прорізати дірки і зробити симетричні, гармонійні плями.

Оскар Уайльд любив поезію Верлена, але, побачивши самого поета, відмовився від знайомства з ним, бо зовнішність Верлена не сподобалася йому.

Одружився Уайльд з красивою донькою дублінського адвоката — Констанцією Ллойд. Будиночок на Тайт-стріт, де мешкало подружжя, було обставлено з великим смаком (на думку естетів, бо справжнім вікторіанцям він вважався дещо дивним). Улюбленим заняттям Уайльда було показувати своїм гостям дружину, щомісяця вбрану

в інший костюм: грецький, середньовічний, старовенеціанський, голландський. То був період ніжного подружнього кохання. Оскар майже не виходив з дому, а якщо відлучався на кілька годин, надсилав дружині листа і квіти.

Блискуче знання античного світу відкрило юнакові двері до аристократичного Оксфорду. Лекції з мистецтва тут читав філософ Джон Рескін, який натхненно розповідав про красу — й ту, що існує в природі, й ту, що створена людськими руками. Джон Рескін мав великий вплив на Оскара Уайльда, однак він пішов своїм шляхом. Його вчитель із запальністю біблійного пророка відстоював правду й етичну чистоту мистецтва. Уайльд же відривав естетику від етики і заперечував зв'язок мистецтва з мораллю: "Закони мистецтва не збігаються із законами моралі", "Естетика вища за етику!" Ці твердження знайшли втілення у численних парадоксах письменника. Ось лише деякі з них: "Митець не має етичних уподобань. Етичні уподобання митця приводять до непростого манірності стилю": "Розуміння фарб і барв важливіше для розвитку особистості, ніж поняття про зло й добре", "Всяке мистецтво аморальне".

Крім того, як зазначав Уайльд, на його творчість мали вплив Едгар По, Шарль Бодлер, Теофіль Готье, Стефан Малларме, Жоріс Карл Гюїсманс. Цих видатних і художників об'єднували неприйняття буржуазного прагматизму, зацікавленість особистістю людини, її духовним світом, убоління за справжнє мистецтво і його творців, прагнення зберегти традиційні уявлення про гуманізм.

Саме до цієї фаланги приєднався у 80-х роках Оскар Уайльд. Та він не був просто глашатаєм їхніх естетичних ідей. Ставши фанатиком культу краси, "апостол естетизму" зробив для себе мистецтво єдиним сонцем Всесвіту. Коли при ньому починали розмову про жахи мілітаризму, Уайльд радив: "Почніть служити мистецтву, і війна сама собою припиниться". Він вважав, що люди мають сказати: "... ми не будемо вести війну проти Франції, тому що проза її досконала". Письменник вірив, що мистецтво, створюючи спільну духовну атмосферу для всіх народів, могло б зблизити людей настільки, що вони ніколи не воювали б одне проти одного.

Свою філософію мистецтва Уайльд виклав у книзі, "Задуми" (1891), яка відкривається діалогом "Занепад брехні", що є його естетичним маніфестом. Він утверджує самоцінність і самодостатність мистецтва. Воно, на думку Уайльда, не виражає нічого, крім самого себе, існує самостійно і розвивається за своїми законами, і Мистецтво не є породженням певної епохи чи її відтворенням, бо воно — вище за життя. Ця думка — наріжний камінь естетики Уайльда.

Сучасна література не подобалася Уайльдові саме і тому, що була надто наближена до дійсності й? перетворювалася на копію реального життя. Творчість, же, на його думку,— це мистецтво брехні (тобто вигадки). Занепад брехні Уайльд і вважав головною вадою творів своїх сучасників. Відкидаючи принципи натуралізму і реалізму в мистецтві, Уайльд протестує не стільки проти цих художніх напрямів, скільки проти монотонної, безбарвної, потворної, непоетичної, антиестетичної дійсності, яка не заслуговує на те, щоб бути відображеною митцем. При цьому Уайльд високо цінував реалізм таких великих майстрів, як Діккенс, Теккерей, Бальзак, Достоевський, хоча і

розумів їхню творчість по-своєму.

В очах сучасників Уайльд був Королем життя. Таким він і почував себе, коли познайомився з тим, хто відіграв фатальну роль у його житті. То був молодий нащадок лордів Альфред Дуглас. Тридцятишестилітній Уайльд подружився із цим зухвалим, цинічним і корисливим молодиком. Насолодою було для Уайльда спілкуватися з людиною ангельської краси. Проти їхньої дружби виступив батько Альфреда, звинувативши Уайльда в моральних збоченнях /Саме це звинувачення було пред'явлено письменникові англійським судом, що відбувся у 1895 році. Друзі радили Уайльду виїхати у Францію, але він був упевнений, що суд його батьківщини виявиться справедливим і "покарає брехуна та нахабу".

Судовий процес перетворився на знущання над письменником. Суд засудив його до дворічного ув'язнення. Ненависть до викривача лицемірної моралі, що нагромаджувалася роками в англійському респектабельному суспільстві, вихлюпнулася повною мірою. Короля життя було скинуто із трону. Мати Оскара померла з горя. Дружина з дітьми пішла з дому. Його п'єси було знято зі сцени. Умови перебування у в'язниці буяй жахливими. І навряд чи Уайльд залишився б живим, якби у липні 1896 року не з'явився новий начальник тюрми. Він дозволив письменникові читати і писати. Уайльд пише свою тюремну сповідь, яка пізніше дістане латинську назву "De Profundis" ("З безодні"). Оскар Уайльд зрікається в ній свого гедонізму¹. Тепер він уславлює страждання.

19 травня 1897 року Уайльд вийшов на волю. Він працює над "Баладою Редінгської в'язниці". То був останній твір Уайльда. Жоден журнал не згодився його надрукувати. "Балада" вийшла окремим виданням (1898), анонімно (на обкладинці замість імені стояв арештантський номер автора — С33). "Балада" приголомшила англійське суспільство.

У 1900 році Оскар Уайльд помер. Його поховали на бідному паризькому цвинтарі. У 1909 році завдяки клопотам друга письменника Роберта Росса прах Уайльда було урочисто перенесено на кладовище Пер-Лашез, а над могилою встановлено величний пам'ятник.